

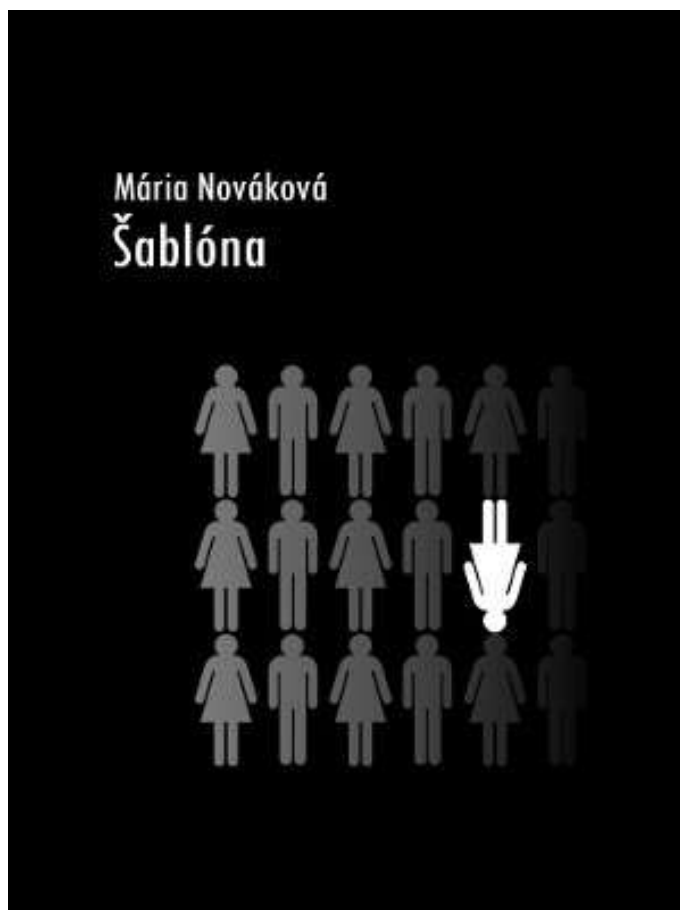
Šablóna

Mária Nováková

Autor	Vydavateľ	Licencia	Vydanie	GKBN
<u>Mária Nováková</u>	<u>Greenie knižnica</u>	<u>CC-BY-NC-ND</u>	<u>Šablóna</u>	<u>010001</u>

O knihe

Svet sa mení. Až na tie každodenné výnimky, keď sa všetko opakuje. Podľa šablóny, presného vzorca s minimom premenných a podľa toho, ako to fungovalo kedysi. Staňte sa súčasťou šablóny, zahodíte svoju osobnosť a prestaňte žiť. Čaká vás odmena, na ktorú si za mesiac nebudete pamätať.

Mária Nováková nastupuje na smutnú cestu nepochopením, na ktorej nie sú žiadne zákruty. Diaľnica do pekla? Na skladisko ľudských duší? A nebudú tie duše naklonované, skopírované a učesané do žiadanej podoby? Zbierka o ľuďoch, ktorí poznali ľudskosť a správny smer, kým neprišiel zlomový okamih. Stratenie sa v svete bez zákrut a bez slova nie.

Obsah

Šablóna.....	1
O knihe.....	2
Obsah.....	3
Namiesto úvodu.....	4
Upratovanie v mladej duši.....	5
Šablóna.....	6
Pravdivý príbeh.....	7
Kričím gramatické rýmy.....	8
Z minulého tisícročia.....	9
Malý princ.....	10
Hovor málo, povedz veľa.....	11
Medvedík so smutnými gombičkami.....	12
Počkaj, až budeš veľká.....	13
Odrazy svedomia.....	14
Zlosť.....	15
Pravda o nás, ľudoch.....	16
Duet.....	17
Depky bez depky.....	18
O ľudoch a prasiatkach.....	19
Naháňame vlastné tieň.....	20
Pozri na neho.....	21

Namiesto úvodu

Až budú všetci rovnakí,
výnimky budú vzácne,
miesto ruží budú bodliaky,
zoznamy nahradia básne.

Upratovanie v mladej duši

Nezmestíš sa do kože,
máš veľa ideálov,
upratať izbu? Čože?
čiara za nepozvanou.

Nerozumieš áno a nie,
plačeš a skáčeš do reči,
nechceš žiť pre znamenie,
ktoré o pravde presvedčí.

Nepostrehneš detaily,
balené po tisícoch,
tvoj duch nepoddajný,
rozmýšľa len o dvoch.

O šťastí, ktoré lieta,
aj na teba sadne raz,
teší a nezametá,
odletelo. Minulý čas.

Druhý detail je tajný,
pozná ho každý sám,
navždy alebo pár dní,
chyt' ho a leť ku hviezdám.

Šablóna

Odsúdená na dve deti,
a život podľa šablóny,
na teba si princ posvieti,
až tvoja hodina zazvoní.

Každý deň vstať z postele,
dať facku svetú fantázie,
žiadny dotyk nezahreje,
nič zrazu nebýva milé.

Naplánované každé raňajky,
obed, večera i spánok,
život s chuťou muchotrávky,
stereotyp? Tak teda OK.

Zaplatiť si poistenie,
utopiť sa v papieroch,
sledovať čo sa kde melie,
blázni schovaní v kráteroch.

Raz chcem vymeniť šablónu,
prehodiť pár čísiel v zátvorke,
chcem iný vzduch, inú vôňu,
nie byť spútaná v komôrke.

Pravdivý príbeh

Pani učiteľka dala úlohu,
nakresliť svojich rodičov,
priblíži školu k domovu?
Alebo bude škola hrou?

Žiaci sa pustili do kreslenia,
aj keď ich to celkom bavilo,
nič nerobila iba jedna,
doteraz pozerala milo.

Mala ceruzky aj papiere,
aj dve ruky, čo sa neboja,
pýta sa "prečo neprispeješ?
Prečo sa nepridáš do boja?"

Dievča zobralo novú ceruzku,
ale pridalo iba jednu bodku,
smutne sklonilo oči na blúzku,
sama o seba sa mohla potknúť.

Otočilo papier a dala tri bodky.
Nazvala to slovom rodina.
Ocko, mamička a tvor krotký,
ktorý nehovorí slovo mamina.

Kričím gramatické rýmy

Rátam gýčové srdiečka,
keď nemá kto podať ruku,
jedna nikdy nezatlieska,
ako sa žije zo vzduchu?

Nechcem reklamu na jemnosť,
netúžim po fialových kravách,
len to, nech má rozum prednosť,
zbytočne ho nosíme v hlavách?

Kričím gramatické rýmy,
na železnú oponu v nás,
z mäsa a nie z plastelíny,
začnem myslieť, kým je čas?

Polámem pravidlá písania,
žiadne slziace okná do duše,
aj tak mi len vidieť bránia,
slzy a dotrhané vankúše.

Ešte tisíc tých ružových,
nech si realista poplače,
oceán prejdem po svojich,
skrytý most a na ňom bodľačie.

Z minulého tisícročia

Nefotím si mobilom prsia,
nerobím selfie so zrkadlom,
nepoznám nápoje čo brzdia,
nehádam sa o tom a tom.

Som z iného tisícročia,
občiansky preukaz to vie,
teraz sa aj hlavy inak točia,
majú toho menej prežitie.

Kto mi dá návod na tieto časy,
nebude rozprávka pred spánkom,
vypadol internet, to ľudí zarazí,
bordel v duši voláme poriadkom.

Teraz sa cítim na osemdesiat,
spisujem bod za bodom všetko zlé,
žiadna báseň na tému mesiac,
už nehľadíme tam, kde nie sme?

Vidíme si po špičku nosa,
všetko vieme, načo pokračovať,
Spravodlivosť nemá a bosá,
neušla. Nemá sa kde schovať.

Malý princ

Až sa ráno zobudíš,
začnú nové úskalia,
ešte v spánku blúdiš,
iní už niečo slávia.

Prešli cez ďalšiu skúšku,
postavili most cez detstvo,
už nie pomaly, po dúšku,
rýchlo, aby sa všetko lesklo.

Nehavarovali s lietadlom,
preleteli roky nevinnosti,
nemajú planétu veľkú ako dom,
na ktorej ani sopka nezlostí.

Dospelí majú záhrady,
ruží viac ako treba,
stačí, keď si mladý,
ruža a krajec chleba.

Tí čo ešte nevyrástli,
nesú v sebe Malého princa,
neškodní a milí blázni,
alebo baobaby do blázninca?

Hovor málo, povedz veľa

Hovor málo, povedz veľa,
myšlienka plná ľudskosti,
dobrá rada od priateľa,
podľa srdca, nie známostí.

Poviem ti, ako ťa ľúbim,
nahrám to aj na kazetu,
žiadnu zmenu nie je v hrudi,
poznám len teba. A tmu.

Objatie po dlhých veršoch,
nestíhaš posledný autobus,
rýmujem, ty ideš pešo,
láska sa zmení na blues.

Nepočúvala som tvoje slová,
moje meno, keď bolo zle,
ako hora, do ktorej sa volá,
ľúbiš ma, i keď nervózne.

Mlčím na teba od pondelka,
dodnes neviem od ktorého,
láska je úžasná a veľká,
ty rád inú a ja zas iného.

Medvedík so smutnými gombičkami

Pozerá na teba, najskôr jedným očkom,
všetko ostatné ešte nevyšlo zo škatule,
kúpený mamičkou, donesený ockom,
spolu sa dohodli, nie ako minule.

Prišiel do rodiny ďalších dvoch mackov,
majú aj mená, Macko Jeden a Macko Dva,
rovnaké labky a s rovnakou láskou,
poznali ťa a chceli byť súčasťou sna.

Tretí svojho druhu, sú v presile,
ty máš všetkých rada rovnako,
tvoje srdce môže byť zbesilé,
aj vtedy ťa chce vyviešť z bodliakov.

Ešte nemá ani svoje meno,
len na lístku polyester,
stále sa pozerá nemo,
či je leto alebo Silvester.

Má svoje smutné gombičky,
hlavne ak si veľmi ďaleko,
bojí sa návratu do krabičky,
bude priateľom, nie spomienkou?

Počkaj, až budeš veľká

Hovorili mi všetko o čakaní,
že všetko príde v správny čas,
všetci sme na svet poslaní,
veľký cieľ je v každom z nás.

Otvoriť dvere dokorán,
chytiť strach do vreca,
nepustiť ho k slovám,
svet volá, ide sa!

Ale až budeš veľká,
vraj to hovoria mamy,
moja bola rebelka,
strach mala schovaný.

Nesplním očakávania,
nebudem mať dva metre,
strapatá už od rána,
viem, kde sa to berie.

Mala som mať svet v hrsti,
kalendár sa znovu zmýli,
bohatý svet je tak pustý,
nemám mamu. Pochopili?

Odrazy svedomia

Odrazy svedomia,
stopka v plnej rýchlosti,
realita podvodná,
pravda len nazlostí.

Úvahy o chrbtovej kosti,
zaženú sa čriepky človeka,
zradca spieva o vernosti,
pochopenie je čiara ďaleká.

S prešľapom na celej čiare,
ktorý by uvidel aj slepý lord,
ľúbit' dokážeme aj stále,
starý, ale bláznivý šport.

Dobrú noc pre svedomie,
nech si sníva svoje ideály,
všetky totožné, nie podobné,
v svojej šťave sa povarí.

Sme ľudia z kostí a mäsa,
viac rukami ako rozumom,
turisti od horského plesa,
na cestách v čase minulom.

Zlosť

Chcela som dotyk a dostala facku,
tvoje objatie už ani za svet,
hovoril si, že neublížiš ani vlásku,
ja som ti verila. Cesty späť niet.

Dýcham pri starých fotkách s tebou,
aj keď sú moje rebrá pokrivené,
ty si ma urobil slabou a bledou,
zúrim a škrabem pri tvojom mene.

Na prsteník už nedám prstene,
stále sa nanovo učia nebáť,
každý prst na teba spomenie,
zlomené ukazujú práve na teba.

Zranil si mi viac dušu alebo telo?
Modriny sama porátať neviem,
od začiatku si sa správal smelo,
bez bolesti na teba nespomeniem.

Napriek tomu som celá bez seba,
už ma nebolí tvoja prítomnosť,
učím sa smiať, bodky bola potreba.
Spoznávam život, ty len svoju zlosť.

Pravda o nás, ľud'och

Je to pravda odveká,
mýli sa kto tvrdí iné,
aj farár zmláti človeka,
zatvorí ľudskosť do skrine.

Hádame sa pre utečencov,
stále len islam a teroristi,
chladná hlava je nežiadúcou,
nemeníme sa, sme takí istí.

Zdvíhame ruky pre zverstvá,
tak treba, však sme ľudia,
hlava prázdna od obžerstva,
kde prázdne myšlienky zablúdia?

V mene Boha a blaženosti,
pozeráme Krimi noviny,
kto komu polámal kosti,
neznámy, alebo niekto iný?

A my, všetci za počítačmi,
lajkujeme boj za lepšie pečivo,
deň bez elektriny? Si odvážny!
Niekedy by začať myslieť stačilo.

Dueto

Spievam duet sama so sebou,
nikoho iného nepotrebujem,
rozumiem si s láskou i nehou,
všetko poznám, všetko viem.

Konečne niečo o mojich lícach,
ktoré krásne spievajú do noci,
niekto, kto nevraví svet je špica,
ale vždy je jemný a pomocný.

Duet sa strieda, dva hlasy,
čo na tom, že sú rovnaké.
Zachrípnem, potom hlas stratím,
zaspievam rada jeho pamiatke.

Spievame o nádeji, tej večnej,
ktorá chodí často až posledná,
nebude tu, povedz slečne,
ktorá je po nej tak smädná.

Lásky sú zaradom na jednej oktáve,
playback zachráni vypadnutý hlas,
spievam sama, texty sú pravé,
ty si ku mne neprišiel. Nemal si čas.

Depky bez depky

Máš depku a si sám,
pretože sú všetci ďaleko,
o láske ti zaspievam,
alebo územie zlých krokov?

Nadávaš na depresiu,
nenávidíš sám seba,
nikde nemáš vetu milú,
milovať. to je potreba.

Smútiš za tou pravou,
ktorá nechcela doľava,
ovenčená falošnou slávou,
tvoja duša je zatiaľ boľavá.

Staviaš pevný hrad z piesku,
ten sa zrúti celkom sám,
ty dýchaš, aj keď nie v lesku,
nepovieš „ja sa pozbieram“.

Nieкто ti pomôže, priateľ nový,
ani starých nikdy nie je dost',
nevieš meno do poslednej slohy?
Trápte sa, alebo žite pre radosť.

O ľud'och a prasiatkach

Je zlé ak človek ubližuje,
ešte horšie ak vedome,
 ierne myšlienky na d he,
akej farby je svedomie?

Zbyto n y je deň bez radosti,
keď sa u íš len nenávidieť,
tol'ko zlomen ych ľudí sa zlostí,
keď je jeden úspešný príbeh.

Stále bojujeme za blaho ľudí,
nevieme ako, nikto nepomôže,
iba vadiť sa a viniť druhých,
sme veľk ... do vlastnej kože.

Iba z vid me a kritizujeme,
milovať život? Pod pultom,
máme to na erbe a na embl me,
Caesar si bol ist  Brutom.

Budeme sa hrať na neviniatka,
ktor  poznali ten krut  svet,
pre korunu vra d me prasiatka,
kto sme? To sa nezmestí do viet.

Naháňame vlastné tiene

Naháňame vlastné tiene,
znovu dotyky s lampami,
tiché ulice pretieme,
najtichším zo zvolaní.

Stretneme sa v citadele,
samoty a hier prírody,
ktoré sú dávno opustené,
ostal len chlieb a hroby.

Smejeme sa na opitých,
zapijeme ich neschopnosti,
tehotnej žene uprieme city,
nevadí, že sa na nás zlostí.

Podáme pravú ruku Satanovi,
aj keď je práce neschopný,
aspoň ho povolanie baví,
úprimný nie je hodnotný.

Výplata pôjde pre automaty,
ďalšia prehra na výherných,
skončil si, človečik zlatý,
kapitán na lodi priemerných.

Pozri na neho

Pozri na neho, muž činu!

Ten sa práce nebojí!

Neovláda síce Slovenčinu,
vôbec netúži po pokoji.

Pozri na toho so svalmi,
on odťahne plný kamión,
nepoužíva ten hlavný,
ale najsilnejší je on.

Pozri na toho pracháča,
on vie investovať všetko,
pre neho budeš ako vtáča,
predá ťa spolu s klietkou.

Pozri na tamtoho fešáka,
on musí mať veľké zrkadlo,
opustiť kúpeľňu ho neláka,
prečo by mu to i napadlo?

Stále nejaké pozerania,
kto je či nie je Banderas,
tvoje oči ti vidieť bránia,
budeš sama, tak ako doteraz?